

26 Φεβρουαρίου, 1991

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Διοτές]

ΑΜΙΡΑ ΑΧΜΑΤ ΜΑΤΟΥΡ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες,

ν.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 5358, 5360).

Πλαστογραφία εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 333, 334 και 335 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκαν από το Νόμο 166/87.

Κυκλοφορία πλαστογραφημένου εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 331, 333 και 339 του Ποινικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε. 5

Ποινή — Για τους εφεσείοντες 1 και 2 συντρέχουσες ποινές φυλάκισης δεκαπέντε μηνών στην κάθε κατηγορία και στον τρίτο εφεσείοντα δώδεκα μήνες φυλάκιση στη δεύτερη κατηγορία και διαταγή κατάσχεσης των τεκμηρίων του εγκλήματος — Οι ποινές φυλάκισης επικυρώθηκαν — Η διαταγή της κατάσχεσης τροποποιήθηκε ώστε να μη συμπεριλαμβάνει το ποσό που πλήρωσε ο τρίτος εφεσείων για την αγορά του πλαστού διαβατηρίου ενόψει της ποινής φυλάκισης που του επιβλήθηκε και της οικονομικής του κατάστασης. 15

Ποινή — Προσωπικές συνθήκες και οικονομικές δυσκολίες — Λευκό ποινικό μητρώο — Συνεργασία με την αστυνομία.

Το έγγραφο που πλαστογραφήθηκε ήταν ένα διαβατήριο του Μπαρπέντος που πλαστογραφήθηκε στα όνομα του τρίτου εφεσείοντα μεταξύ της 16ης Σεπτεμβρίου 1990 και της 25ης Σεπτεμβρίου 1990. Το διαβατήριο ο τρίτος εφεσείων το αγόρασε από τον πρώτο εφεσείοντα αντί του ποσού των \$2,500 και πλήρωσε έναντι το ποσό των \$1,500. Η πλαστογράφηση έγινε από τον πρώτο και δεύτερο εφεσείοντα ο δε δεύτερος εφεσείων ήταν και ο διαπραγματευτής μεταξύ πρώτου και τρίτου εφεσείοντα για την πώληση του διαβατηρίου. 25

Όλοι οι εφεσεύοντες που ήταν αλλοδαποί είχαν προβλήματα υγείας, ήταν προστάτες των οικογενειών τους και αντιμετώπιζαν πολύ σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Επίσης όλοι είχαν λευκό ποινικό μητρώο.

- 5 Το πρωτόδικο Δικαστήριο τόνισε τη σοβαρότητα των διαπρα-
χθέντων αδικημάτων και τις ανησυχητικές τους διαστάσεις που
10 παρατηρούνται πρόσφατα στην Κύπρο από αλλοδαπούς και αφού
έλαβε υπόψη τις προσωπικές τους συνθήκες επέβαλε στους εφε-
σεύοντες 1 και 2 συντρέχουσες ποινές φυλάκισης δεκαπέντε μηνών
στην κάθε κατηγορία και στον τρίτο εφεσεύοντα δώδεκα μήνες φυ-
λάκιση στη δεύτερη κατηγορία και διέταξε κατάσχεση των τεκμη-
ρίων του εγκλήματος.

Η έφεση εστρέφεται εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολι-
κής.

- 15 Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε
ότι η εμπορία πλαστών διαβατηρίων μπορεί εύκολα να χαρακτηρι-
σθεί σαν διεθνές έγκλημα και η Κυπρος δεν μπορεί να είναι ένας
20 πρόσφορος τόπος για τη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων. Επίσης
τόνισε ότι δεν πρέπει να γίνεται κατάχρηση της φιλοξενίας στους
ξένους οι οποίοι πρέπει να αντιληφθούν ότι τέτοια κατάχρηση συ-
νεπάγεται κυρώσεις και ταυτόχρονα μειώνει την προσφορά στους
ιδίους και σε άλλους συμπατριώτες τους να βρίσκονται με τόση
ευκολία στον τόπο μας. Γι' όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση
απέτυχε ως προς το μέρος αυτό.

- 25 Η διαταγή όμως κατάσχεσης των τεκμηρίων του πρωτόδικου
δικαστή ετροποποιήθη ώστε να μη συμπεριλαμβάνει το ποσό των
\$1,500.- Ηνωμένων Πολιτειών που καταβλήθηκαν προς τον πρώτο
30 από τον τρίτο εφεσεύοντα, και να επιστραφούν σ' αυτόν ενόψει της
ποινής φυλάκισης που του επιβλήθηκε, της οικονομικής του κατά-
στασης και τις ανάγκες που θα έχει για τον επαναπατρισμό του
μετά την αποφυλάκισή του.

*Οι εφέσεις αποτυγχάνουν και απορρίπτονται
εκτός σ' ότι αφορά την επιστροφή των \$1,500.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- 35 *Ioannou v The Police (1985) 2 C.L.R. 14;*
Marco v The Republic (1987) 2 C.L.R. 188;
Savva v Director of Social Insurance Service (1980) 2 C.L.R. 126;
Havatzia v The Police (1980) 2 C.L.R. 195;
Philippou v The Republic (1983) 2 C.L.R. 245.

Εφέσεις εναντίον Ποινής.

Εφέσεις εναντίον της ποινής από τον Αμίρα Αχμάτ Ματούρ και άλλους οι οποίοι βρέθηκαν ένοχοι στις 15 Οκτωβρίου, 1990 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 10837/90) στην κατηγορία πλαστογραφίας εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 333, 334 και 335 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και στην κατηγορία κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 333, 334 και 335 του Ποινικού Κώδικα και καταδικάστηκαν από τον Πασχαλίδη, Ε.Δ. σε 15 μήνες φυλακή ο καθένας. 5
10

Γ. Κουκούνης, για τους εφεσείοντες,

Σ. Μάτσας, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, και Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την εφεσίβλητη. 15

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ανέγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Οι εφεσείοντες με τη δική τους παραδοχή βρέθηκαν ένοχοι, ο μὲν πρώτος και δεύτερος για πλαστογραφία εγγράφου κατά παράβαση των άρθρων 333, 334 και 335 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154, όπως τροποποιήθηκαν από το Νόμο 166/87, όλοι δε οι εφεσείοντες βρέθηκαν ένοχοι της κατηγορίας ότι κυκλοφόρησαν το πλαστογραφημένο αυτό έγγραφο κατά παράβαση των άρθρων 331, 333 και 339 του Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε. 20

Το έγγραφο αυτό ήταν ένα διαβατήριο του Μπαρπέϊτος που πλαστογραφήθηκε στο όνομα του τρίτου εφεσείοντα μεταξύ της 16ης Σεπτεμβρίου 1990 και 25ης Σεπτεμβρίου 1990. 25

Οι πρώτοι δύο εφεσείοντες ήρθαν στην Κύπρο στις 10 Σεπτεμβρίου 1990 και διέμεναν σε ξενοδοχείο στη Λάρνακα. Ο τρίτος εφεσείοντας χρησιμοποίησε το πλαστογραφημένο αυτό διαβατήριο για να φύγει από την Κύπρο και να ταξιδεύσει στη Βιέννη. Οι αρχές του αεροδρομίου Λάρνακας διαπίστωσαν ότι ο εφεσείοντας χρησιμοποιού- 30

σε πλαστογραφημένο διαβατήριο και η αστυνομία το συνέλαβε. Ανακρινόμενος αποκάλυψε ότι το διαβατήριο το αγόρασε από τον πρώτο εφεσείοντα αντί του ποσού των \$2,500.- Αμερικής, στις δε αποσκευές του βρέθηκε σημείωση στην οποία είχε καταχωρήσει τους αριθμούς δεκαπέντε χαρτονομισμάτων, από αυτά που κατέβαλε στον πρώτο εφεσείοντα σαν αμοιβή. Ο πρώτος εφεσείοντας όταν συνελήφθηκε ανακρινόμενος παραδέχθηκε ενοχή και έδωσε στοιχεία και πληροφορίες για το δεύτερο εφεσείοντα, ο οποίος και στη συνέχεια συνελήφθηκε. Ο δεύτερος εφεσείοντας, εκτός από τη βοήθεια που πρόσφερε στον πρώτο στην πλαστογράφηση του διαβατηρίου, ενήργησε και σαν διαπραγματευτής μεταξύ του πρώτου και του τρίτου για την πώληση του διαβατηρίου. Οι δύο πρώτοι εφεσείοντες διακινούνται στην Κύπρο με αυτοκίνητο ενοικίασης μέσα στο οποίο η αστυνομία βρήκε τέσσερα άλλα πλαστά διαβατήρια που προτίθεντο να διαθέσουν έναντι αμοιβής.

Οι προσωπικές συνθήκες των τριών εφεσείωντων περιέχονται σε εκθέσεις κηδεμονευτικών λειτουργιών, το κείμενο των οποίων υιοθετήθηκε από τους εφεσείοντες μια και, όπως φαίνεται από αυτές, οι ίδιοι ήσαν η πηγή των πληροφοριών που περιέχουν και που μπορούν να συνοψιστούν στα πιο κάτω.

Ο κατηγορούμενος 1, Παλαιστίνιος στην καταγωγή είναι παντρεμένος και πατέρας τεσσάρων ανηλίκων τέκνων, στερείται οποιασδήποτε περιουσίας το μόνο δε εισόδημα του είναι οι απολαβές του από την εργασία του σαν μεταπωλητής ταξιδιωτικών εισητηρίων οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των \$300 το μήνα. Είναι απόφοιτος πανεπιστημίου με δίπλωμα στη διαχείριση επιχειρήσεων. Διαμένει και εργάζεται στη Βουλγαρία όπου κατέφυγε για να αποφύγει τη σύλληψη του από τους Σύριους, στόχος του δε είναι να φέρει κοντά του και την οικογένεια του η οποία διαμένει στο Λίβανο. Υποφέρει με δυσκοπάθεια και υποβάλλεται σε θεραπεία. Είναι λευκού ποινικού μητρώου.

Ο κατηγορούμενος 2 είναι ηλικίας 28 χρόνων και πατέ-

ρας δύο ανήλικων παιδιών. Διαμένει με την οικογένεια του στη Βουλγαρία όπου και επαγγέλλεται το μηχανικό. Στερείται οποιασδήποτε περιουσίας και αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Ο σκοπός της επίσκεψης του στη Κύπρο ήταν η εξεύρεση οικονομικών πόρων μετανάστευσης του ίδιου και της οικογένειάς του από τη Βουλγαρία στην Αμερική. Αντιμετωπίζει προβλήματα με την υγεία του λόγω τραυμάτων που υπέστη σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα και είναι λευκού ποινικού μητρώου.

5

Ο κατηγορούμενος 3 είναι ηλικίας 25 ετών, είναι φοιτητής οικονομικών και διαμένει με τη μητέρα του και τα τρία μικρότερα αδέρφια του στη Βεγγάζη της Λιβύης όπου μετοίκησε το 1975 από το Λίβανο μετά το θάνατο του πατέρα του. Παράλληλα απασχολείται περιοδικά στις οικοδομές απ' όπου κερδίζει \$600 περίπου το μήνα, χρήματα που χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση του ίδιου και της οικογένειάς του. Αντιμετωπίζει ψυχολογικά προβλήματα και κατά διαστήματα παρακολουθείτο από ψυχίατρο. Επιρρίπτει την ευθύνη για τη διάπραξη των αδικημάτων στους συγκατηγορούμενους του οι οποίοι όπως ισχυρίζεται εκμεταλλεύθηκαν προς όφελος τους την τυφλή εμπιστοσύνη που τους επέδειξε. Είναι λευκού ποινικού μητρώου.

10

15

20

Το δικαστήριο αφού έλαβε υπόψη τα περιστατικά της υπόθεσης και τις προσωπικές συνθήκες του κάθε εφεσεϊόντα όπως εξετάθησαν πιο πάνω επέβαλε στους εφεσεϊόντες 1 και 2 συντρέχουσες ποινές φυλάκισης δεκαπέντε μηνών στην κάθε κατηγορία και στον τρίτο εφεσεϊόντα δώδεκα μήνες φυλάκιση στη δεύτερη κατηγορία.

25

Το Δικαστήριο τόνισε τη σοβαρότητα των αδικημάτων αυτών, τα οποία έχουν το στοιχείο της σοβαρής παρανομίας και της εξαπάτησης αρχών και ατόμων, ενόψει μάλιστα και της φύσης του εγγράφου που πλαστογραφήθηκε, το οποίο σκοπεύει να επιτρέψει ή να βοηθήσει τη διακίνηση ανθρώπων με πλαστή ταυτότητα από χώρα σε χώρα, επιπρόσθετα προς άλλες χρήσεις στις οποίες μπορεί να τεθεί. Το πρωτόδικο δικαστήριο τόνισε επίσης τη σοβαρό-

30

35

τητα της διάπραξης τέτοιων αδικημάτων πλαστογραφίας και κυκλοφορίας εγγράφων από αλλοδαπούς που παρατηρείται πρόσφατα να λαμβάνουν χώρα στην Κύπρο σε ανησυχητικές διαστάσεις.

- 5 Οι εφεσεϊόντες με την έφεσή τους ισχυρίζονται ότι η ποινή που επέβαλε το Δικαστήριο είναι έκδηλα υπερβολική, λαμβάνοντας υπόψη τα αδικήματα που παραδέχθησαν, τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες ενήργησαν, το λευκό ποινικό μητρώο τους και γενικά τις προσωπικές τους περιστάσεις, το ότι παραδέχθησαν ενοχή μόλις συνελήφθησαν και ο πρώτος και ο τρίτος συνεργάστηκαν με την αστυνομία στην υπόδειξη των υπολοίπων δραστών.

- 15 Ο ευπαιδευτος δικηγόρος των εφεσεϊόντων, που διορίστηκε από το Δικαστήριο ενόψη της οικονομικής τους κατάστασης, επέσυρε την προσοχή του Δικαστηρίου στις καθιερωμένες νομολογιακές αρχές που αποτελούν στοιχείο μετριασμού της ποινής, όπως την άμεση παραδοχή ενός υπόπτου, (*Ιοαννου ν. The Police* (1985) 2 C.L.R. σελ 14, τη συνεργασία με την αστυνομία που οδήγησε στη σύλληψη συνενόχου όπως έχει καθιερωθεί στην υπόθεση *Biruta Marco ν. The Republic* (1987) 2 C.L.R. 188, τη διάπραξη αδικημάτων συνεπεία οικονομικών δυσκολιών, *Sanva ν. Director of Social Insurance Service* (1980) 2 C.L.R. 126; *Havatzia ν. The Police* (1980) 2 C.L.R. 195, την εξατομικευση της ποινής και την ισότητα της ποινικής μεταχείρισης συγκατηγορουμένων.

- 30 Ακούσαμε με προσοχή τα όσα λέχθηκαν υπέρ των εφεσεϊόντων και έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα, έχοντας κατά νου τον προσεκτικό και λεπτομερειακό τρόπο με τον οποίο ο πρωτόδικος δικαστής εξέτασε την όλη υπόθεση και εξέθεσε τους λόγους και τα στοιχεία τα σχετικά με την επιμέτρηση της ποινής στην πεντασέλιδη απόφαση του και έχοντας υπόψη το γεγονός ότι η προνοουμένη ανώτατη ποινή είναι τρία χρόνια φυλάκιση για κάθε κατηγορία,
- 35 έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ποινή που επιβλήθηκε ήταν η ορθή και επιβεβλημένη και αν έχουμε οτιδήποτε να παρατηρήσουμε είναι ότι βρίσκεται μάλλον

στην πλευρά της επιείκειας παρά την έκδηλη υπερβολή.

Η εμπορία πλαστών διαβατηρίων μπορεί εύκολα να χαρακτηριστεί σαν ένα διεθνές έγκλημα ή ένα έγκλημα με διεθνείς προεκτάσεις και η Κύπρος δεν μπορεί να είναι ένας πρόσφορος τόπος για τη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων. Προσφέρουμε φιλοξενία στους ξένους με πλήρη κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στις χώρες τους αλλά και αυτοί πρέπει να αντιληφθούν ότι η κατάχρηση αυτής της φιλοξενίας συνεπάγεται κυρώσεις και ότι ταυτόχρονα μειώνει την προσφορά ευκαιριών στους ιδίους και σε άλλους συμπατριώτες τους από του να βρίσκονται με τόση ευκολία στον τόπο μας. Βρίσκουμε ότι δεν έχουν αποδειχθεί οποιοδήποτε λόγοι που να δικαιολογούσαν το Δικαστήριο να επέμβει στην ποινή που επιβλήθηκε. Το Δικαστήριο τούτο επεμβαίνει μόνο όταν η ποινή όπως χαρακτηρίστηκε στην υπόθεση *Philippou v. The Republic* (1983) 2 C.L.R. 245 είναι έκδηλα υπερβολική γι' αυτό η έφεση αποτυγχάνει, ως προς το μέρος αυτό.

Αποφασίσαμε όμως να τροποποιήσουμε τη διαταγή κατάσχεσης των τεκμηρίων του εγκλήματος που ο πρωτόδικος Δικαστής έκαμε, ώστε να μη συμπεριλαμβάνει και το ποσό των \$1,500 Ηνωμένων Πολιτειών, τα οποία αν και βρέθηκαν στην κατοχή του πρώτου εφεσεύοντα, καταβλήθηκαν σ' αυτόν από τον τρίτο εφεσεύοντα, και να επιστραφούν σε αυτόν. Καταλήξαμε στην απόφαση αυτή ενόψει των περιστατικών της υπόθεσης και ειδικότερα της ποινής φυλάκισης που του επιβλήθηκε και που του έχουμε ήδη επικυρώσει, της οικονομικής του κατάστασης και των αναγκών τις οποίες θα έχει για τον επαναπατρισμό του όταν αποφυλακισθεί.

Οι εφέσεις αποτυγχάνουν και απορρίπτονται εκτός βέβαια σε ότι αφορά την επιστροφή στον τρίτο εφεσεύοντα των \$1,500 Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής ή το ισοόσο σε Κυπριακά νομίσματα.

Εφέσεις απορρίπτονται εκτός σε ότι αφορά την επιστροφή των \$1,500.